## 2. Külälisto jagu om Ka läed.

(Halliste murrakus)

Üits Kord ollu üits Kainus jõulsus Kalu, aga jääb käunu Ka peremehel õige pailu Külälisi nenda et perenaisel, neid wasta wõttan ja Kalsten wäge pailu waewa ja toimetust ollu.

Selle peraast mõtelnu perenaine esiemeest— Ka Kudasti mitte selle wasta abi ei peaw saama— Jis jääs- istsi weel pailu rohkemp waewa nõutse ülle. mis Külälise ilma aigu ära jäänu ja jaas Ka esi aija enamp tõõ mõnn olla, ja tuleb Ka nenda wiisi rohkemp süse. Selle peraast lännu Ka tõma üttes Kuulsa targa manu nõumi küsima, Kark õppanu jis pere noist nenda wiisi: „Kui nüüd Kodu läed wõtta oma aida wõttma, mine aida ette, wiska wõttma Kolm Korda üle aida aija, ja üttle Ka ega Kõrra wiskamise aal esi: minge Külälise, ja Külälisto rahi!“

Perenaine lännu Kodu ja wõtsanu Ka targa õppuse järgi wõtta Kolm Korda üle aida aija. Ja üttelnu Ka targast õppust jäna puha mann ära, ja waata imet jes awitsen Külalisto wasta Küll, jest aast päale ei ole üitski Külaline enamp jinna talule tullu, ja nenda wiisi ollu Külälisto peraast Küll rahuline elädes. Aga näis tullen Ka silma nättan Külälisto ära jäämisest sandist maija, nenda et perenaisel eneselgi ega Ka penele enamp midagi süia anda ei ole ollu. Perenaine alla jelle asja peraast õige muren ja lännu jälle targa manu nõu küsima. Kark ütelnu jis perenaisel: „Ketsi Külälisi ilusti wasta wõttab jelle ei tule iialgi pundust, jest Külälisto jagu om ju Ka laed, aga et jea Külälisi enamp es jalli ega wastu es taha wõtta, es ja mis mõnd wiisi panste Ku peidi Külälisto jau Ka üten Külälisteg ära saatme.“ Perenaine pallenu nüüd Karsta et jälle nenda teeb et Külälisi tagasi tuleb ega ei ole nendest üle enamp fugaki lubanu nwiste. Kark õppanu jis jälle: „Ku nüüd Kodu läed, wõtta aida wõttme mine taga aida wiska Kolm Korda üle aida aija, ja üttle Ka ega Kõrra wiskamise aal; tulge Külälise! ja Külälisto rahi!“ Perenaine lännu Kodu ja tennu Ka targa õppuse järgi; nüüd akkanu Külälisi weel pailu rohkemp Käunma Ku enne jeda, ja perenaise waran akkanu Ka silma nättan Kasume; nenda et temäl pundise jeraa fugaki enamp asja nwiste ei ole ollu. Nüüd ollu jääd ja egatsüits peremehel perenaisel, lastel Külälisto ja perel Külälisto. Nüüd jaanu päale jelle peris-rahus.

Kas mõni musperenaine päale jelle, jeda Ka järgi om Katsunu, ei tea ja Kas jes õpetse aitab, ei tää mina mitte, aga et mina teda rahwa suust Kui wana jutte üles olen kirjutanu, tään mina Küll.

Rahwa suust kirja pannud: Joh. Ilwes



## 3) Mestri Kuninga tee.

(Halliste murrakus)

Abja wallas olewa läbi nodja laane, Wana-Hariste wallast, üle kesmäe ja põlde Wanause mõtsaplaki, ja Allikus alt Hariste jõest üle läbi Wana-Hariste Undi mõtsa; wõib kõrla weel ütte wana kindlast tee aset tõmma jest et Kraawi Kotsi pidi Kõrwan om, ja tee Kotsin wunst maast Kõrgemp om; jeda teed Kutsut jüst rahwas wana jutta järgi alati Kuninga tees, ja tääb jest nenda Kõnelde Kuda wiisi Mestri Kuningas ütte Kõrd oma tütrega jeda teed mööda jõitsu, jeitsi pooli Kõrgi olli tõlla tee. Alles Künden tee weeren, aga ollu jälle pikä pääl, mis meel jeguks ei ole tõõden, jest et jäät simmer Kedagi tõisi inimesi ei ole elanu Kelle Käest tääda ollen jaanu. Kuningas laulen oma tütrega seen Kittuse laulu. Jaana meel wõtten jeda Kuldsed Ka Kütsed pääle ära ja jäänu paigal. Ku Kuningas temä Kottale jaanu Kaskes Kuninga peate ja ütelnu mehele, nüüd em ju pikä pää mii peraast jõa Künäd, meel wabamen ennast jelles et temä jeda ei ole tääda, Kuniga tütar lõunden ütte aina jarwe maast, ja ütelnu jelle pääle, mis lõõsi aesa, ja olli tää, tirtuluttes! Tiitsutsittes! Jõitsu Kuningas Kigem tütrega ära, ja ei ole mehele midagi alampeit ütelnu. Meel wõtten jelle pääle tää laas — jest wolla lännü Kodu ja pidanu jelle pääwä ilusti pikä. Kuningas jõitsu mööda teed et tee tolmanu jäägi, ja aija jooksen nenda Ku wõrk jäänu teekant nelja, Ku Abja Võlla Kottal ollu, lännu tüüle pulk Kattiti, ja Hariste Võlla Kottal jälle Võlla ratter Kattiti. Selle peraast es nai tahtnu Ka Võlla nimes jaant. (Siis tulen Kuninga Hariste Kuttsute ennem Kui Võlla Wõllu.) Selle tee pääl Undi mõtsa jau jeksen olewad mõni jenu Kiwi, mis jis Kuninga ütte weeretet, Ku Kuningas wangtaste eest pugenu et wanglase nenda ruttu jäägi ei jaas.

Kas jes Kitt äig om jest ei tää Kige wanemp inimesi, Ka mõni mihastig, Ku et nenda jeda oma wanempite käest ommelu ja ne jälle oma wanempite käest wana jutte jäägi.

Aasta Kolme Kunne eest ono Kuningas ja nenda jeda tee Kottust Kuninga jelle Kottuse päält ütte raud ümärikse ottsage majani nüüa [illegible] ümmer Kolme Kunne nagla raskes ollu.

Wõib olla ekk jaab jelle teel Ka Allikus Kuninga Kohta Ka midagi täkendust olema. Jest rahwas Kõneleb et enne wanast Allikus Talu maapääl jõa weeren, wäikse Kuinga ottsas, Kus pinta nimega nimelt Kiriku Kase om, ütte Kiriku om ollu, mõni Kõnelet ja jelle tõmmi Kabel ekk chwre aidollu, peri-laatse taewa all, Kõrgel Küll Kesa rahwas pühapidanu ja jumalateenri wiinu. Küll mia jest jis teine Kord jälle Kirjutse, Ku mõne käest midagi wana wara mood ütsäda jaab. aga Kuningas jeda teed ekk Ka Kirikud tõsinu ei tää päist Kennige.

Rahwa suust Kirja panud: Joh. Ilwes